

Ukrán napok Szegeden

Szeged szovjet testvérvárosa, a hős Odessza április 10-én ünnepli annak évfordulóját, hogy falai közül eltakarodtak a fasiszta német csapatok. A testvérváros felszabadulása évfordulója alkalmából az MSZBT és a népfront városi bizottsága ukrán napokat rendez Szegeden.

Holnap, csütörtökön délután fél 3 órai kezdettel a kábelgyár művelődési termében *diszünepséget* rendez az MSZBT Szeged városi, intézőbizottsága, a KISZ és a népfront városi bizottsága. Beszédet mond Papp Gyula, a városi tanács vb elnökhelyettese.

Az ukrán napok további programja: április 11-én *Ukránja legszebb tájai* címmel Boross József, az MSZBT megyei titkára vetített képes előadást tart a TIT klubjában; ugyanitt 16-án *Hemmert* János festőművész tart előadást az ukrán festészetről; 17-én a művelődési központban (Vörösmarty utca 3.) az I. kerületi népfront-bizottság és a Tömörkény gimnázium *hangversenyt* rendez; 18-án az ukrán zenéről *Avasi Béla* főiskolai tanár tart előadást a TIT klubjában; végezetül 23-án a Tanárképző Főiskola rendezésében *ukrán irodalmi est és hangverseny* lesz a művelődési központban.

Szeged—Budapest II.

Elkészülték a héten a Szeged—Algyő—Budapest között épülő második kőolaj- és földgázvezeték tervei az OLAJTERV-nél. A júliusban kezdődő, csaknem egymilliárd forintot építkezésre ígér tájékoztattak az OLAJTERV-nél.

A 600 milliméter átmérőjű, 170 kilométer hosszú kőolajtávvezeték, az algyői olajmezőkről évente egymillió tonna olajat szállít a Százhalombattán létesülő fionomítóhoz.

A földgázvezeték 300 milliméter átmérőjű, 180 kilométer hosszú lesz, és évente mintegy kétmilliárd köbméter, 8–9 ezer kalóriás földgázt szállít majd Algyőről a budapesti körvezetékbe.

Ertesüléseink szerint először a gázvezeték építik: a kivitelezési munkálatokat júliusban kezdik.

Az olajtávvezeték építése a jövő év tavaszán kezdődik és 1970. október 1-én már kőolajat szállít.

H. H.

Gratuláció

Molnár Ferenc örökéletű ifjúsági regényének, a Pál utcai fiúk amerikai-magyar koprodukciójában készült filmnek vitathatatlanul megérdemelt nagy sikere van. A kritikák úgyszólván egyhangúan elismerik a film értékét, dicsérik a rendezőt, a szereplőket s talán csak néhány lap kritikájában látom Bohém Endre nevét, mint a film gyártásvezetőjét megemlítve. Nem akarok ezzel a néhány sorral mintegy szemrehányást tenni a kritikusoknak, de legalább tölnék, szegediektől megérdemli Bohém Endre, hogy a siker babérkoszo-

rújából legalább néhány levelet juttassunk neki is. Hiszen a darab újbóli megfilmesítése, a magyar-amerikai koprodukció létrehozása az ő ötlete volt; a szereplő angol gyerekek színészeket ő válogatta ki és a forgatókönyvet is ő írta meg magyarul. Mikor a nyáron, a film budapesti forgatásának néhány napos szünetében itthon volt, — mert hiszen szegedi, a szegedi főreáliskolában érettségizett és a harmincas évek elejéig itt tartózkodott, — nem csinált magának önéletrajzot, nem kereste fel a lapok szerkesztőseit, hogy írjanak róla, csupán meg-

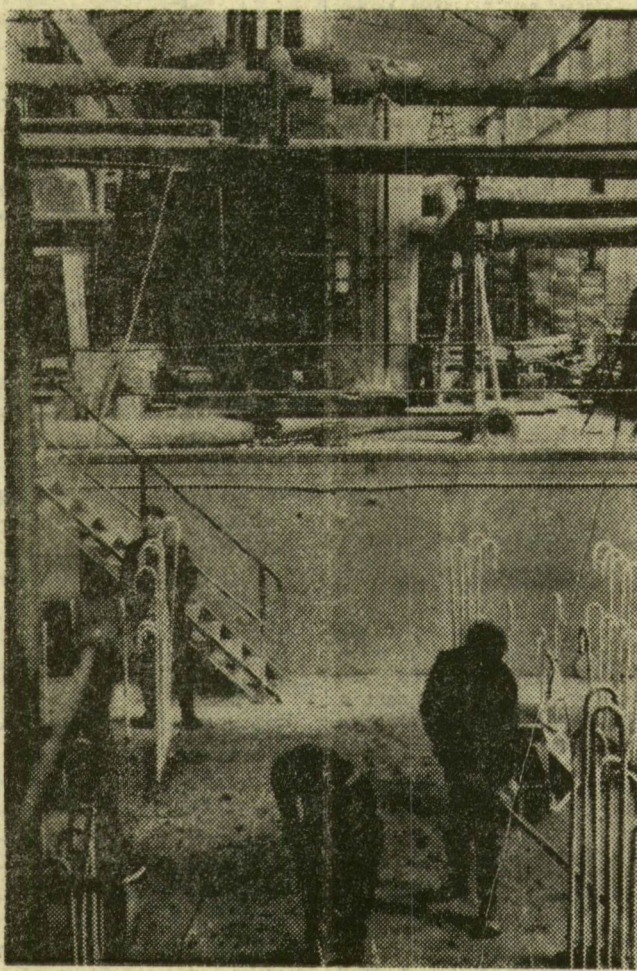
Új turbina az erőműben

Elkészült a kazánház — Gazdaságosabb gőztermelés

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat szegedi erőművének kettős a feladata. Ellátja a távfűtő gőzvezetéseket, s e mellett kisebb mennyiségű villamos energiát is termel. Mivel csak a gőztermelés nem lenne kifizetődő, a kazánok és a fogyasztók közé áramfejlesztő gépeket iktatnak — ilymódon „kihasználva” a gőz erejét, gazdaságosan dolgozhatnak.

A biztonságos és kifizetődő gőzfejlesztésért esztendőről esztendőre felújítják az erőmű kazánjait, berendezéseit. Az idén különösen jelentős munkát végeznek: mintegy 6 millió forintot beruházással, egy új turbinát és kazánt szerelnek fel a régiék mellé. Az építkezés már javában tart. A turbina alapozása a befejezéshez közeledik. Amint Agócs János, az erőmű vezetője közölte, a napokban helyére került a budapesti Láng Gépgyártól Szegedre szállított, óránként 30 tonna gőzfelhasználással működő turbina. Áprilisban a budapesti gyár munkásai hozzálátanak a szereléshez. A terv szerint már az első fél-évre befejezik a munkát. Az idő sürget, hiszen júniusban a próbajáratásokat is el kell végezni, hogy a fűtési szezonra készen álljon a berendezés. Az új LÁNG-turbina, segítségével a szegedi erőmű mintegy 2 Megawattal növeli meg az áram-termelését.

Az áramfejlesztőgép mellett új kazán épül az erőműben. Ezt a berendezést is a budapesti Láng Gépgyár készíti. A kazán gáztüzelés-

Somogyi Károlyné felvétele

Elkészült a Láng-turbina alapozása

sel, óránként 10 tonna gőz kazán-szerelés munkálatai a fejlesztésére lesz alkalmas. A jól haladnak, hamarosan beturbinaépítéshez hasonlóan a fejeződik a kazánház építése.

Vélemények a 44 órás munkahétről

A szegedi kenderfonógyárban április elsején tértek át a rövidebb munkaidőre. Az első szabad szombattal négy napos lett április első hetének „pihenője”. A kendergyár vezetői igen körültekintően készültek fel a rövidített munkahetek bevezetésére, s talán elsőként alkalmazták az üzemi szociológia adta lehetőségeket.

A szegedi kenderfonógyárban nem először éltek már az üzemi-szociológiával, mert két évvel ezelőtt a munkások között felmérést végeztek, az akkori krónikus munkaerővándorlással kapcsolatban; tavaly pedig a

művezetők körében folytatnak felmérést a vezetésről. A munkaidőcsökkentés feltételeinek lehetőségeiről. Eppen ezek a tapasztalatok készítették a gyár vezetőit arra, hogy szélesebb körben kérdezzenek a dolgozóktól.

Az elmúlt időszakban az úgynevezett szisztematikus minta kiválasztással minden állományban levő ötödik dolgozót kérdezték meg. 437 dolgozó adott választ, összesen 4055 vélemény, javaslat futott össze. A kérdőíveken érdeklődtek a munkakörülményekről, a szabadidő felhasználásának tartalmáról, az üzemi demokráciáról és természetesen arról, hogy milyen lehetőséget látják a dolgozók a 44 órás heti munkaidő bevezetésénél.

Volt egy átfogó, generális kérdés, amely inkább arra volt kíváncsi, hogy a dolgozók mennyire bíznak a műszaki szervezésben, s persze saját képességeikben. A kérdés így hangzott: a rövidebb munkaidő alatt meg tudja-e termelni a korábbi mennyiséget? A válaszok megoszlása: igennel válaszolt 164 dolgozó, bizom benne, írta a lapra 253 ember és 20-an írták azt, hogy nem tudják a korábbi mennyiséget rövidebb munkaidő alatt megtermelni.

Egyébként is sok felmérés, találgatás, ajánlat történik azzal kapcsolatban, hogy mit is csinálnak a dolgozók a megnövekedett szabadidővel. Mit mondanak a kenderfonógyár munkásai, akiknek többsége leány és asszony.

Háztartási munkát végez, gyermekneveléssel tölti, el a szabadidőt ezután is: 250 válasz. Pihenéssel, olvasással: 272 válasz. Tanulással: 80 válasz. Mozi, színház, televízió, rádió: 223 válasz. Kirándulással: 21 válasz. Kertészkedik: 9 válasz. Zene, sport, szórakozás: 19 válasz.

Kiderül az adatokból, hogy a gyárban dolgozó

munkások nagyjából leendő többletidőjét lakásban, családjában, körében kívánja eltölteni. Elsősorban az otthoni munkát végzi el a szombati napokon és a vasárnap valóban pihenőnappá válik számára.

A kenderfonógyár gyakorlati — az üzemi szociológiai felmérések — igen hasznos segítséget nyújt a gyári vezetésnek.

Hat és fél millió bélyegeken

Nagy érdeklődés kísérte Szegeden a VII. Országos Ifjúsági Bélyegkiállítás megnyitását április 4-én a MABEOSZ, a KISZ Központi Bizottsága, a Magyar Úttörők Szövetsége, a KISZ Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága, Úttörő Elnöksége, a Csongrád megyei és a Szegedi városi tanács, a MABEOSZ Dél-magyarországi Területi Szakbizottsága, a Hazafias Népfront Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága rendezésében. A kiállítást a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának I. emeleti nagytermében nyitotta meg dr. Steiner László, a MABEOSZ főtákará. Az ünnepi megnyitón részt vett dr. Csikós Ferenc, a városi tanács vb. titkára, Farkas István, a szegedi járási tanács vb. elnöke, Joó Ferenc, az Úttörő Szövetség Csongrád megyei titkára.

Az ország minden részéből 134 ifjúsági bélyeggyűjtő szerepel gyűjteményével. 180 tablón mintegy 10 ezer bélyeg mutatnak be a fiatal kiállítók. Megtalálhatjuk itt az 1871-ből származó híres réznyomatos sort, továbbá a legváltozatosabb témaköröket, amelyekben otthonosan

AZ IDŐ PÉNZ!

Régi mondás, igaz mondás: az idő pénzt jelent. Sok változata is van ennek a gondolatnak; aki gyorsan ad, az kétszer ad, aki időt nyer, az pénzt takarít meg, és így tovább. Erre az igazságra gyakran szoktunk hivatkozni az élet mindennapjaiban, így a gazdasági életben is. Néhány példát erre!

Amikor a takarékosabb gazdálkodásról esett szó, néhány vadhajtás is kinőtt. Egyik adminisztratív dolgozó mesélte, hogy vállalatának vezetője szigorú takarékoskodást rendelt el a telefonálásokkal kapcsolatban. Hogy kisebb legyen a telefonszámla összege, megtiltotta a kerületbe való beszélgetéseket. Csak két kilométer hatósugáron kívüli partnerekhez lehetett telefonálni. A közelebbit, — mondta — intézzék el személyesen, és ne tárcsázzanak.

Ismerősöm, aki számviteli főiskolát végzett, nevetségesnek találta az ilyen takarékoskodást, mivel ez valójában pazarlás volt. Elmesélte, hogy valami elintézni valója lett volna a közeli hivatalban, de mivel telefonálni nem lehetett, személyesen kelt útra. Húsz perc oda, keresgélés a hivatalban, húsz perc vissza, telt-múlt az idő, egy kerek óra röppent el, mire elintézte ügyét. Számolgotott, hogy az ő fizetése havonta két és fél ezer forint, tehát óránként tíz forintot felül keres. Ebben az ügyben — amelyet egy óra helyett öt perc alatt elintézhett volna telefonon — komoly a ráfizetés. Ez lenne tehát a szűklátókörű takarékos-ság, amely gyakran inkább pazarlást takar. Lehet, hogy papíron nem, mert a havi telefonszámla összege kisebb lett, de az életben, az okos gazdálkodásban feltétlenül pazarlás.

Ugyancsak gyakori panasz a vállalatoknál, de a hivatalokban is az üresjárat, amikor a dolgozó dolgozna, termelne, de rajta kívül álló okok miatt nem képes. Fut az idő, áll a gép. Egy szocialista brigád értekezletén hallottam: „Ha van nyersanyag, rossz a gépünk, ha jó a gép, hiányzik a nyersanyag.” A gépmunkások jogosan panaszkodtak. Ez az idővesztés többszörösen is ráfizetés: a munkás időbére alacsonyabb, mintha teljesítményben dolgozna, az állásidő meg különösen veszteséges a számára. De veszteség a gyárnak is, ha alkalmazottjának fizetést ad mindenféle produktum nélkül, csak azért, mert ott állt a gépe mellett. Továbbá — s talán ez a leglényegesebb — azok a gépek csak akkor fizetik vissza önmagukat, ha mozgásban vannak, ha terméket állítanak elő, amelyet a megrendelők várnak.

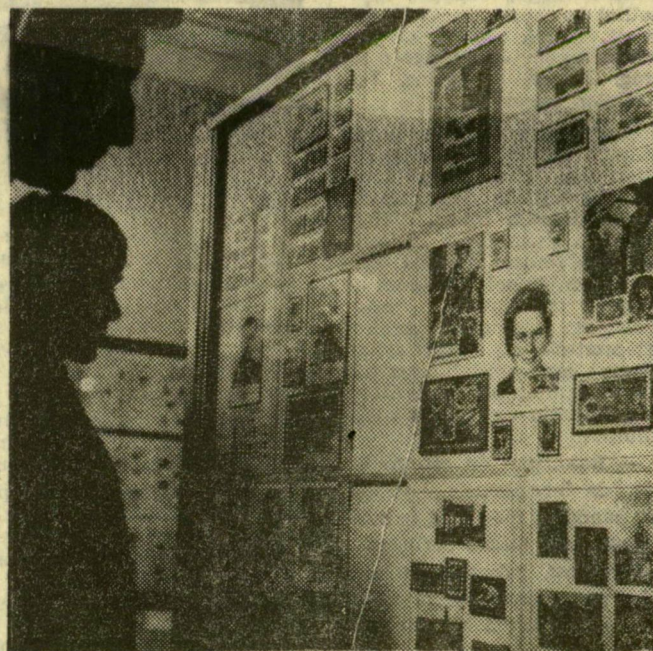
Az új gazdasági mechanizmusban az idő—pénz egyenes arányt más vonatkozásban is érdemes felfrissíteni. Ez esetben nem a termelés belső mechanizmusa szempontjából, hanem a termék megjelenésének gyorsasága, piacra kerülése tekintetében. Régi közgazdasági törvény, hogy aki előbb jelenik meg a piacon termékével, az többlet haszonhoz juthat.

Persze minden termék megszületésének, piacra kerülésének van egy bizonyos útja, amelyen át kell futnia. Erre az útra, amelyet vehetünk meghatározott távolságnak is, értjük a gyorsaságot, illetve az itt elvesztett idő komoly veszteségeket okozhat, illetve komoly nyereségtől ütheti el a termelő vállalatot, annak kollektíváját.

Ebben a vonatkozásban könnyen belátható az első példa — a telefonos takarékoskodás — kisszerűsége, sőt gazdaságtalan volta. A termék előállításának gyorsasága természetesen nem szakítható el az újszerűségtől és a korszerűsüdtől. Mert hiába állítanánk elő gyors ütemben elavult, minőségileg gyatra terméket, csaldódás érne bennünket a piacon, s nem hogy nyereségre apellálhatnánk, de veszteségesen kellene elhagyni a „piacert”. A gyorsaság, az idő, csakis az új, a jó, a korszerű esetében jelent pénzt, többletet a termelő vállalatnak.

Egy szegedi vasas üzem majdnem a lassúsága miatt esett el komoly nyereséget feltételező megrendeléstől. Ez esetben valóban érvényes az alapvető tétel: itt új, korszerű termékről volt szó, amely iránt a külföldi cégek is érdeklődtek, amikor gyárakat rendeltek tőlünk. De érdekes kikötésük volt: csak ezzel az új berendezéssel vásárolnak üzemeket hazánkban. Végül döntöttek, elkészítik a berendezést. Valószínű, jó vállalkozást támogatnak, nyere-séggel térnek vissza a nemzetközi piacról.

Gazdag István

A kiállítás egy részlete

mozognak a fiatalok. A kiállítás április 13-ig lesz látott bélyegek értéke mint nyitva. Megtekinthető déligy 6 és fél millió forint. A előtt 10-től délután 4 óráig.

SZERDA.
1969. ÁPRILIS 9.

DÉLMAGYARORSZÁG 3